

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 17 Januarii, 1767.

Uti Znrikes Tidningen N:o 99, för förledet är, har någon begärt få weta, huru swamp, som upfråter trähus, må kunna förekommas eller utrotas, på annat sätt, än genom drag under golfwen, som, ofta nog, intet göra tilfyllt. En af Götheborgske ortens hushållare unnar gerna almånheten sin insigt, ja i detta, som i annat; men är förlitet äregirig at göra sit namn bekant: desutom torde någon, hwilket ofta händer, ofulksomligen werkställa rönet, och på den räkningen lägga skulden på uppgifwaren. Nu til saken.

At såga det swamp är et vegetabile, och berättat huru köksalt werkar på träen och wårter, skulle göra berättelsen widlyftigare. Har swampen anstuckt et eller flera rum i huset, en flygel eller hela huset, så tages, i det huset, den flygeln, eller de rummen, fyllet undan til en half eller tre fjerdedels alns djup under swillarne, och det med den aktsamhet, at intet af gamla fyllet blifwer lemnat under swillarne

E

eller

eller i golfwet: sedan fyllet således är borta, och swillarne rensopade, tvättas de, och åfwen wåggarna, om de äro anstufna, med watten, uti hwilket victriol är uplöst, och det några gånger å rad, 1 til 2 dagar imellan, alt som victriol-luten wål kan blifwa intorkad.

I golfwet, och i synnerhet under swillarne, lägges jämt öfwer Spærskt salt, til en tums högd, och något högre under swillarne, i synnerhet där swampen welat wåra och hålla sig: man kan ock hårtil bruka stark saltlake, samlad efter lay, sill och annan salt-fiff; men den skal slås öfwer planen jämt och flera gånger; så at jorden får suppa laken wål uti sig, och altid mest under swillar, knutar, och i synnerhet på de ställen, där swampen lupet up. När nu grunden på detta sättet blifwet wål och jämt med salt öfwerströd, eller med laka saltad; köres in fylle af torr blålera, tegellera, eller någon annan lera, som minst är sandblandad; och således aldeles icke den så kallade lermyllan. Denna torra lera stampas wål sönder och tilhopa, under införslen, med en trästöt, eller så kallad jungfru, som stensättare bruka. Hårtill kan ock nyttjas träklubbor, eller annan beqwåmlig redskap; blott at leran blifwer wål sönderslagen och hårdt sammanpackad. När nu leran, som sagt är, til råckeligen blifwet infyld, slås däröfwer åter saltlaka, som med watten kan uppsådas, och sopas sedan med en qwast, öfwer detta fyllet, så at
det

det af detta wåta blifwer jämt öfwer upblött: då man sedan låter lersyllet några dagar wäl torckas och spricka ut; då det åter med torr sönderstampad lera fylles på, helt tunt, och sopas öfwer med en qwast; så at den senare torra leran upfyller alla sprickor: hwarpå åter slås rent watten, och sopas, för at få torckas: vidare fortfares med annan torr, fint sönderslagen leras påfyllande och upblötande, samt åter torckande, til des inga sprickor synnas mera i lersyllet. Sedan lämnas det til några dagars torcka; hwarpå golfwet inläggas.

Den som har lågenhet til huggen sten, och de så kallade stenflisor, eller ock ugn-årilsten, gör han wäl; om han låter sätta sådan på plattan omkring rummet wid wäggarna, och fogar så bråde-golfwet därinom.

Det förstås, at innan lersyllet införes och upfyller til sin högd tätt under brädgolfwet; inläggas redet, eller de stockar, som golfwet skal spikas på; emedan fyllet, på föreskrifna sätt, blifwer stenhårdt, och bör intet rubbas. Man måste med et richtbråde passa, at fyllet ligger jämt, och intet bräderna til hinder, wid golfwets inläggande; såsom man ock noga aktar, at intet spånor, sticor, eller annat bås samlas bland fyllet och under golfweten.

Sådana golf, äktsamt inlagda, ega, utöm det at man blifwer fri för swamp, äfwen den nyttan, at de äro dragfria, och at inga rottor

och möß trifwas därunder, eller skära sig up i rummen.

Man tiden mäter uti år,
 3 månar, weckor, dagar, timmar:
 Minuten och secunden går,
 Så länge Sol på fästet glimmar.

Des sträckning och des widd är lång,
 Har dock sin början och sin ända.
 När alt är alt; all är des gäng;
 Fast ingen wet, när det skal hända.

Men hiskligt gap då öpnar sig,
 Det tanke, öga, ej kan mäta:
 Du famlar, du förlorar dig,
 Du rys, du måste dig förgåta.

O ewighet! din sträckning gör,
 Alt tanken dig ej fatta hinner:
 Men Gud, som ewig, åran bör,
 Han, widd och sträckning endast finner.

Et

En af wår Stads hederliqare Inwånare har, wid en ledig stund, fastadt dessa tankar på papper.

Et Quinze-Partie.

Du lättjans tröge gud ! som hatar nödig
 gerning,
 Du Far och Protecteur, för spel med kort och
 tärning,
 För Pharaos och Quinze, för Kaffel och
 Billard,
 För Cinque och Neuf och Tipp, och alla
 Jeux d'hazard.
 Jag sjunger om et lag, som gått hos dig i låra.
 Som wördnad bår för dig, och samlas til din
 åra.

Kring bordet sitta fem och göra Quinze-
 Partie,
 Där lyckan ån är blid, ån öfswar tyranni.
 De taga packor fram af sedlar och valuter,
 Och deras wäl och we et enda kort besluter.
 En griper spader fem, och frögdas af sit
 hopp:
 Men båfswar inom sig, när äffet kommet opp.
 Han säger avec-ça, och icke accorderar:
 Man bjuder öfsweralt, han wägar; men cre-
 verar.
 En annan, i sit spel, förtäckt och listig är,
 Och uppå en Ladon, fileradt kort begår.

Han wisar flöfwer två, man resten icke skon ar:
Han följer, drar peruque och ödet sig försomar.

Den tredje passa låts; men strax wid bu-
det står:

En redan basta år, som tolf i förhand får.

En annan går utaf, man spelar om den dödas:
At finna nya grep, hwar hjerne hår bemödas.

När Solen bådät dag får denne touren
slut:

Tre sopa bordet rent, två göra banqueroute.

Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 3 gosse-
och 6 flickobarn: Wigde Sjömannen Algot
Jonsson Kinberg och Pigan Anna Swensdos-
ter: Döde Skomakare-Gesällen Eric Ham-
margren, 23 år, af skäckfeber, Dwinspersonen
Maja Nilsdoter, 30 år, af torrwerk, Enkan
Maria Wendelin, 85 år, af ålderdom, Han-
delsmannen Herr Lars Ssterbergs Fru, Lau-
rina Seth, 30 år, död i barnsäng.

I Tyfka Församlingen äro förledet år födde
38 barn, hwaribland 4 dödsfödda, 2 par twils-
lingar, och 3 våkta; begrafne äro 40, hwar-
utaf 33 af Christina Kyrkas Ledamöter, och 7
af andra fringliggande Församlingar: wigde
3 Par, och däremot 6 Hjonelag uplösta. I det-
ta ingångna år wigde Murgesällen Gottlieb
Niclas Walter och Maria Christina Borgia;
död

död Lars Hasselroth, för detta Ruffhållare i Westergöthland, 82 år.

I Kronhus Församlingen äro förledet år födde 112 barn, hwaribland 6 oägta: Wigde 63 Par: Döde 51 gamla Personer och 64 barn. I detta år födde 6 barn: Wigde Sjömannen Christian Schulz och Pigan Martha Andersdoter Strandberg, Skräddare-Gesällen Anders Hultengren, och Pigan Brita Catharina Drake, Zimmermannen Swen Hallberg och Pigan Magdalena Olofsdoter: Döde Full-Inspectorens Herr Gråbergs äldsta Doter, 25 år, af lungfot, och 3 barn af feber och slag.

Kundgörelser.

Uti Kongelofs Stad Kommer, enligt Wållofs. Magistratens utslag, af den 10 sistledne Nov. Bagaren och Borgaren därstädes, Peter Winqwists, til sine samtelige Borgenärer afstadda fasta och lösa egendom, den 19 instundande Februarii, genom offentligt utrop, at försäljas; hwilket, til hogade köparens underrättelse, härigenom kundgöres: bestående manbyggningen af åtskilliga öfwer- och-underrum, til större delen inredda, och kunna tvåanne hushåll därstädes beqwåmligen rymmas.

Uppå Stadens Auktions-Kammare Kommer at genom Auction försäljas, den 23 innewarande månad, följande winer och brännewin, nämligen: 10 orhuswuden bästa Franskt brännewin, 60 dito bättre Franskt win, en del där af extra godt, 3 dito Portugis, och 3 dito Rhenskt win,

win, alt behörigen förtullat, och kommer at säljas i mindre partier, efter köparens åstundan. Prof på brännwinet och winerna kunna fyra dagar före auctionen beses hos Herr Christian Arfwidsson, och afwen på Auctions-kammaren wid försäljningen.

Samme dag kommer på Stadens Auctions-kammare at försäljas några Medelländska waror, som senast på hösten inkommet, bestående af ruffin i fjerdingar, bomull, Benedisk twål i halfkistor, gallaplen och twänne sorter risgryn. Utomdes försäljes et litet parti Carolina indigo och Holstensk ost: altsammanas efter då upwisat prof.

Ännu finnas några Lotter uti Dortmunds Barnhus Lotteri til köps, hos Herr Jacob Lundwall, til 2 Dal. Lotten, första insättningen.

Hos Bokbindaren Nic. Lundborg, boende på Kongsgatan, i huset bredewid Herr Carl Böckers, finnas, efter skrifwen Catalogue, åtskilliga nya och wäl-conditionerade inbundna Fransöfka, Engelska, Tyska och Swenska böcker, alt emot billigt pris, som finnes utsatt på Cataloguen.

Åstundar någon, mot billigt pris, få lin, bomull eller och annan ull wäl spunnen; lemman munteligen underrättelse hwar detta kan winnas.

Et silfwer-ur, förfärdigat af Marckwick Marckham, år den 14 dennes borttappadt imellan Göthebora och Lärje. Den som igenfinner uret behagar at underrätta mig därom.